

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 746/2016-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Slávom Uhrinom, Niťová 1052/3, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžf 13/2016 z 25. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžf 13/2016 z 25. mája 2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka, v právnom postavení navrhovateľky v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 6 Sžf 13/2016, bola účastníčkou konania o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 S 131/2015 z 15. januára 2016, ktorým jej krajský súd žalobu proti nečinnosti podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“) ako nedôvodnú zamietol. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 6 S 131/2015 z 15. januára 2016 odmietol, čím jej podľa jej názoru odňal možnosť konať pred súdom a odoprel súdnu ochranu.

3. Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľke bola rozhodnutím daňového úradu č. 9103404/5/4336448/2014 z 23. septembra 2014 uložená pokuta vo výške 1 800 € pre porušenie povinností podľa § 8 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľka 20. októbra 2014 podala odvolanie. Listom č. 9103404/5/5379678/2014 z 12. októbra 2014 daňový úrad sťažovateľke oznámil, že jej odvolanie považuje za nepodané pre zmeškanie lehoty na doplnenie listinných dôkazov [§ 13 ods. 9 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov].

4. Ako ďalej sťažovateľka uvádza, „... *podanie na súd... označila podľa § 250t O. s. p. ako žalobu proti nečinnosti. Oznámenie Daňového úradu v Bratislave o tom, že jej odvolanie proti uloženiu pokuty za účtovníctvo považuje za nepodané pre zmeškanie lehoty, sťažovateľka nepovažovala za rozhodnutie, ktoré možno napadnúť postupom podľa § 247 O. s. p.*

Podľa Krajského súdu v Bratislave žalovaný Daňový úrad v Bratislave konal, rozhodol a vydal oznámenie o tom, že odvolanie sa považuje za nepodané a teda nebol nečinný.

Preto Krajský súd v Bratislave sťažovateľke žalobu zamietol ako nedôvodnú, lebo žalovala nesprávne podľa § 250t O. s. p. Mala žalovať podľa § 247 O. s. p. Krajský súd v Bratislave súčasne sťažovateľku poučil, že odvolanie voči jeho rozhodnutiu na nepripúšťa.

Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave odvolanie z dôvodu, že jej podanie bolo podané podľa § 244 O. s. p. a súd ho mal posúdiť podľa jej obsahu a ak usúdil, že z hľadiska povahy napadnutého postupu správneho orgánu sa nejedná o žalobu proti nečinnosti podľa § 250t O. s. p., ale o napadnutie postupu správneho orgánu podľa § 247 O. s. p., teda mal postupom podľa § 41 ods. 2 O. s. p. podanú žalobu posúdiť podľa jej obsahu hoci bola označená ako žaloba podľa § 250t O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie navrhovateľky odmietol s tým, že pri žalobách podľa § 250t O. s. p. sa odvolanie nepripúšťa. ...

Sťažovateľka sa domnieva, že pri správnych žalobách podľa § 244 a nasl. O. s. p. sa ustanovenie § 41 ods. 2 O. s. p. uplatní tak, že podanú žalobu treba vždy posúdiť podľa jej obsahu, pričom rozlíšenie žaloby na jednotlivé druhy správnej žaloby z hľadiska napadnutého rozhodnutia alebo postupu správneho orgánu je predbežnou otázkou, ktorá spadá do pôsobnosti súdu. Sťažovateľka by teda nemala byť neúspešná v konaní len preto, že podanie podriadila pod ustanovenie § 250t, hoci mala žalovať podľa § 247 O. s. p. Obe typy žalôb spadajú totiž pod správne súdnictvo § 244 a nasl. O. s. p., ktoré preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, pričom postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť. “.

4. S ohľadom na uvedené sa sťažovateľka domnieva, že napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej práv zaručených ústavou a dohovorom (bod 1), vzhľadom na čo ústavný súd žiada, aby vyslovil porušenie jej základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a priznal jej úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

8. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že hoci túto v mene sťažovateľky koncipoval kvalifikovaný právny zástupca, v časti týkajúcej sa námietky porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ju osobitne neodôvodnil, a to napriek tomu, že odôvodnenie je jedným z esenciálnych predpokladov kvalifikovaného návrhu na začatie konania podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pretože v spojení s petitom v podstate vymedzujú rozsah ústavného prieskumu dodržiavania základných práv a slobôd v konaní realizovanom tým-ktorým orgánom verejnej moci.

9. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)]

vyplýva, že sťažovateľka musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Nedostatok právne relevantného odôvodnenia sťažnosti má vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ústavný súd o návrhoch sťažovateľky uvedených v petite ani nemôže rozhodovať (napr. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016 a iné).

10. Ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 judikoval, že: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

11. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ustálil, že predmetom podanej sťažnosti je výlučne len námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

13. Sťažovateľka porušenie označených práv (bod 11) videla v tom, že najvyšší súd jej odvolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 6 S 131/2015 z 15. januára 2016 odmietol z dôvodu, že proti žalobám podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku odvolanie nie je prípustné.

14. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva pre ústavný súd aj úloha posúdiť pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci

všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

16. Najvyšší súd napadnuté rozhodnutie s poukazom na dikciu ustanovenia § 218 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 246c prvou vetou a § 250t ods. 7 OSP odôvodnil takto:

«Z obsahu napadnutého uznesenia Krajského súdu v Bratislave odvolací súd zistil, že krajský súd zamietol návrh navrhovateľky na ochranu pred nečinnosťou odporcu podľa § 250t ods. 4 O. s. p. ...

Skutočnosť, že súd prvého stupňa uznesením zamietol návrh navrhovateľky podľa § 250t ods. 4 O. s. p. má za následok, že odvolanie proti takémuto rozhodnutiu súdu podľa § 250t ods. 7 O. s. p. nie je prípustné. Krajský súd v písomnom vyhotovení rozsudku uviedol správne poučenie o neprípustnosti odvolania voči predmetnému uzneseniu...

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti musel Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie navrhovateľky proti napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a § 250t ods. 7 O. s. p. ako odvolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní namietala, že krajský súd mal posudzovať jej návrh ako žalobu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, odvolací súd uvádza nasledovné.

Z podkladov súdneho spisu je zrejmé a jednoznačné, že navrhovateľka sa návrhom označeným ako „Žaloba proti nečinnosti podľa § 250t O. s. p. vo veci č. 9103404/5/4336448/2014“ domáhala postupu súdu podľa ustanovení štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej „Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy“. Uvedenému zodpovedal aj petit jej návrhu, keď žiadala, aby Krajský súd v Bratislave uložil odporcovi povinnosť konať a rozhodnúť v konaní o odvolaní navrhovateľky podanom proti rozhodnutiu č. 9103404/5/4336448/2014 z 23. septembra

2014, ktorým jej bola uložená pokuta vo výške 1 800 eur za správny delikt uvedený v § 38 ods. 1 písm. g) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. S poukazom na uvedené argumentácia navrhovateľky, že súd mal návrh posudzovať podľa obsahu, neobstojí.

Záverom senát najvyššieho súdu považuje za potrebné uviesť, že aj v prípade, že by podanie navrhovateľky splňalo náležitosti žaloby na preskúmanie postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p., z podkladov administratívneho spisu je zrejmé, že oznámenie odporcu č. 9103404/5/5379678/2014 z 10. decembra 2014 bolo navrhovateľke doručené dňa 2. januára 2015, pričom návrh na súd podala až dňa 8. júna 2015, teda po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby v zmysle § 250b ods. 1 O. s. p.»

17. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnené, pričom skutkové a právne závery, na ktorých je založené, nemožno považovať za také, ktoré by popierali podstatu a zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem v predmetnej veci. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09, II. ÚS 98/2012) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

18. V zmysle svojej ustálenej judikatúry považuje ústavný súd za arbitrárne, a teda protiústavné také súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). V predmetnej ústavnej sťažnosťou napadnutej veci sťažovateľky však o takýto prípad zjavne nejde.

19. V posudzovanej veci súd prvého stupňa (krajský súd, pozn.) rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľky podľa § 250t ods. 4 OSP, ktorým sa domáhala uloženia

povinnosti odporcovi konať a rozhodnúť v konaní o jej odvolaní podanom proti rozhodnutiu č. 9103404/5/4336448/2014 z 23. septembra 2014, ktorým jej bola uložená pokuta vo výške 1 800 eur za správny delikt uvedený v § 38 ods. 1 písm. g) zákona o účtovníctve.

Zamietnutie návrhu sťažovateľky zo strany krajského súdu malo za následok, že odvolanie proti takémuto rozhodnutiu súdu podľa § 250t ods. 7 OSP nebolo prípustné, čo krajský súd v poučení o neprípustnosti odvolania správne uviedol.

20. Rovnaký názor vyjadril ústavný súd už v náleze sp. zn. II. ÚS 181/2011 zo 14. septembra 2011, v ktorom s odvolaním sa na § 246c ods. 1 druhú vetu OSP uviedol, že vzhľadom na toto ustanovenie je v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku akýkoľvek opravný prostriedok prípustný iba vtedy, keď je to v tejto časti výslovne ustanovené.

21. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom (v danom prípade procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu v rámci správneho súdnictva) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

22. Vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd ako odvolací súd svoje uznesenie ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil a pritom postupoval v súlade s toho času platnou právnou úpravou, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru totiž neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

23. S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2016